

ملا نصر الدين

№ 44. Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ قیمتى ۱۲ قېك

- فارس قونسولی نایبی اسدالله خان

Литограф. С. БЫКОВА

- آى حروراج، آى مسلمان! يول پولوم يوخدر ايسان! نايب چيني: بش قران!

Персид. консулъ: распродалъ итъь денегъ на проѣздъ.

(استانبولده)

Роммеръ.

اوغول - بابا! باخه گور، بو قفسلر منيم کيندن، نجه اويوکدر! اورداکي حيوانلر چوق اوجادرمي؟
 Сынъ: папа, смотри; эти клетки больше моего, тамъ большія животныя живутъ?
 بابا - سوس! بالا، سوس! اوراسي، حر عثمانلي خانملي يئك دائره لري در.
 -Тыше, дитя, тыше. это-шюки свободныхъ турецкихъ дамъ (константинополь)

تميز لامك

و بزم استعمال ايلديگمز عربى و فارسى كلمات
الهجلىرى طبيعىدر.»

اوخويوب قورتاراندا سورا، ديديم -
آروات، هله بونى تيزآپار، توللا. سن گلنجهيه
قدر، اوبرينهده بر آزابخام، بلکه اوندابزاد تاپيلا.

آروات گيتدى، من باشلاديم اوخوماغا:

«اسلام ديللرينى بر يرينه ايله مخلوط
و ممزوج (و مخمور) ايتمك لازمدر كه
اونى تغييرايله بر بريمزك مرادينى دوشونوب
بر بريمزه معرفت حاصل ايدمك. ظنمزجه
بزم بابالاريمز همين ملاحظه ايله عرب و
فارسى سوزلرينى بو قدر ديلمزه قاريشديروبلمر.»

يوخارىده يازيلان سوزلر، يعنى كلمات
آنفالبيان، چوخ فيلوسوفجه اولدوغى ايچون،
اوخوياندا سورا خيلى دوشوندم. و يوره-
گيىمدن اينانديم كه بو سوزلرى يازان،
دوغروندن، چوخ درين تاريخ و فلسفه بيلن در.

په په، ظالم اوغلى، كيم بيلير نه قدر
زحمتدن سورا كشف ايدوب كه «بابالاريمز
عرب و فارس سوزلرينى ديلمزه اوندان
اوترى قاريشديروبلمر كه هر يرده اولسه،
اسلاملر بر برلريله قانيش اولسونلر»

هيچ، ييله دوغرو سوز عمرده ايشتمه-
ميشديم. باخ، فيلوسوفلق، تاريخ بيلمكك بوگا
ديپرلر. يوخسا، احمد مدحت، نجيب عاصم

بزم جعفرك آناسى، بوگون، ايوايشيگى
سوپوروب، يميلان زييلى ايوك قاباغينه آتيردى.
بردن گوردوم، زييله بر ايكي غازيتده قارى-
شوب. تيز سسلهديم كه: «آى جعفرك آناسى،
آى چاشغين، اونلارى آتما، گتير گورهك، بلکه
لازملى سوزلر يازيلوب.

سوزوم يبانه آرواديم، غازيتلرى گتيردى،
آلديم. باخديم، ىرى، «صباح» غازيتك ۷۱۸۷
مجبى نومرى ايدى. غازيتك بويانه اويانه
گوز گزديرديم كه اوخونمالى بر زاد يوخسا،
ويرم، گينه توللاسين. گوردوم، ايرى خطله
يازيلوب كه: «تصفیه لسان عذب البيان عثمانى»
بونى اوخويان كيبي، يوره گيمدن ديديم كه:
«مگر، آروادكده روحى دويوب كه بو زمانده،
بونلارك ىرى زييللكدر.

بونيله ييله، ديديم كه - قوى گورهك،
بلکه آشاغده، بر سوز ديمك ايسقير. وباشلا-
ديم اوخوماغا:

«اگر كويلولرك عرفاننى يوكسلته بيلير-
سهك او نسيتمده فضله لفت اوگرنملرينه لزوم
حاصل اولور. بو لغتلىرى هانكى لسانك لغتندن
وگرتيرسه گز اوگرتيكز بردر. مادامكه ملك
طبقه عاليه و متوسطهسى اربابى شو دوردن
كچمشردر، و عرفاللىرى يوكسلدجه علاوه ايتمك
احتياجنده بولندقلرى لغتلىرى عربى و فارسيدن
آلمشدر. كويلولريمزكده عيىنى يولدن كچهكى

البيات

نہدر بیلمہم، آ ملا، بو نجه صحبت، صحبت اوستندن،
ایدیرسن بوش یره، بر یبله غیبت، غیبت اوستندن؟
سوکورسن، داگلیورسن، اینجیدیرسن بو مسلمان،
دیورسن، اوکره دیورسن، گوستریورسن شیخ و ملائی،
بلای ناکهان تک، قاپلامش سن اهل ایمانی،
وورورسن سینئه ملایه ضربت، ضربت اوستندن،
ایدیرسن بوش یره بر یبله غیبت، غیبت اوستندن.
آغارمش ساققالک، آغزیکده یوخدر یر دیشک ملا،
بوکولمش قامتک، پیرانه در ده گردشک ملا،
ینه آل چکمیورسن، هلله هوشیکدر ایشک ملا.
باسوب آغ نقطه نئی قلبکده ظلمت، ظلمت اوستندن،
ایدیرسن بوش یره یر یبله غیبت، غیبت اوستندن.
دعائی، جنی، طاسی، سهل ساندک قیلدک استمهز،
عوامی اینجیدوب، جادو نویسه ایله دک ایندا،
آلیکدن تنگه گلدی، حاجی و ملا ایله میرزا،
آتوب ووردک، دما دم سنک نقرت، نقرت اوستندن،
پیا پی یاغدیورسن تیر محنت، محنت اوستندن،
تماماً، سویلوب یازدیقلارک افسانه هدیاندیر،
بتون اکدیکلرک، توکدیکلرک هب تخم شیطاندر،
افندی، شیخ، واعظ، روضه خواندر، شاه سلطاندر.
قازانجک، قسمتک، نفعکدی: لعنت، لعنت اوستندن،
سالوسان اوستکه یورقان غفلت، غفلت اوستندن.
چکیل جانیم، نہدر بو کار، بو افکار مذمومه؟
اگیرسن آغزیکی هم باقره، هم ملا معصومه،
اینان، بوندان سورا یازمام، سکا یر سطر منظومه.
توکولدی باشمه «گرماب» خجلت، خجلت اوستندن
اهالی ایلیور مین گونه تهمت، تهمت اوستندن.
بابا! اللهم ایسترسهک: یبله رفقاردن خوف ایت.
عبانی قاوزاما، آلتندہکی شہماردن خوف ایت.
دی: التوبه، یانارسان آخرتده ناردن خوف ایت.
چکرسن آه آه اوستندہ، حسرت، حسرت اوستندن.
عذاب دردناک، ایقیدیکجه شدت، شدت اوستندن.
« کھضیز »

باکو

جناب شیخ الاسلامک یازماغنه گوره، قاضی تک ایونده، عارقلر
و روحانیلردن عبارت بویوک بر علمی مجلس اولدی. بومجلسده
مسلمان اوشاقلارینک مکتبه گیتمه دکارینک سیبلری آختاریلدی. علی
بک حسین زاده جنابلری بویوردیلار که: «جماعت ناخوشدر،

و ولد چلبی کیبی جاهلر، هی، اوزون تورک تاریخلری یازوب
گوستریورلر که: «بابالریمک کوجری لگی، جهانگیرلگی، اسلام
دینئی عرب دیبله اوگرنمک لری، «عالمکی» عرب و فارس دیل.
لرینی بیلمکده قانماقلاری، «مثنوی» پی فارس دیبله یازماق.
لاری، اوز ملتیرینک گله جگنی لایقده دوشونمه مکاری... و غیره
و غیره - دیلمزه عرب و فارس سوزلرینک دولماغینه سبب اولوب».
بونلارده، سانکه سوز دانیشیلر. سوزک دوغروسی «ج.ی.»
جنابلارینکدر، که بیوروب. اگر بویله اولماسه، عربستانلی برعرب
هاردان فارسک دیبلنی قانیر، و شیرازلی هاردان آذربایجان تورکجه
سنی باشا دوشور؟

اگر بویله اولماسایدی، مسلمانلار هاردان بر یرلرینی بویله
گوزل تانینا ییلرلردی؟

بزیم جعفرک آناسی ایو ایشگی سوپوروب تمیزلیندن سورا،
زیبلی همیشه ایوک قاباغینه توکور. من، هی، یالواریرام که «آی
آروات، اللهم باخ، بر آز اویانه کوتور، هیچ اولماسه، مشهدی
موزالان کیلک قاپونک قاباغینه توک. اما، باشا چیخا بیلمیرم.
آروات منی ایناندیریر که: «بر چوخ آج ایتلر و حیوانلار کلوب
رزقلرینی زیبلده تاپیرلار؛ اونلاری دیوروماخدا سواب (ثواب)در.
نهدن اوتری، بزه کلکجک سواب مشهدی موزالان بک کیله
کیتسون. ایشتمیشم، استالبول خانلریده بزیم کیبی ایدیرلر».

آروادک سوزلرینی بر آز فکر ایدندن سورا، یاواش یاواش
یوموشالماغا، اونا حق ویرمگه باشلادیم. اما، آروات بوراسینی
بیلمیر که عثمانیلر مشروطیتدن سورا، ایستیرلر یوللارینیده
تمیزلر سینلر، دیل لرینیده.

هر چند دیل لرینک تمیز و صافلانماغی باره سندنده اوزون
اوزون یازیلار یازیرلار. لکن، «تصفیه لسان»، «تخلیه کلمات
اجنبیه» کیبی اویله بیژیژ سوزلر تاپوب یازیرلر که بونلاری اوخویان
آز بیلیکی عثمانیلر اویله کجان ایدیرلر که غازیقلر یوللارک زیبل لرینی
تمیزلر مک و شهرک هواسینی صافلاندریماق ایستیرلر، نه اینکه دیبلرینی.
بوده، حر عثمانلی لرک فندی! اما، هر نه اولسه، الله ایچون
یاخشی فنددر. چونکه آجیق و آنلاییشلی یازسالار، اولوقت جماعت
دی یه ییلر که: «نیه، دیلمزه وقتیلله بو قدر زیبل دولدوروبسکز
که، ایمدی ده، یوللارک زیبل لرینی تمیزلر مک زحمت و خرجنک
اوستنه بونی ده آرتیروبسکز. بزه، دیلمزی تمیزلر مک املبله قورولاجاق
مجلسلر و یازیلجاجق کاغذلار ایچون بر پاره ده خرج ویرن
دکلیک. اونلاری، کیدک «ادبای و شعرای فصیح اللسان و ذوی-
الاحترام» ایدیلردن، آلکز».

خلاصه، بزیم جعفرک آناسنک ایو تمیزلر مکبله، عثمانیلرک
دیل تمیزلر مکبلرله بر فرق کورمبورم.

شہر غالاواسی، بانق مدیری، دوہا عضولری و غیرہ بر
چوق مسلمان صاحب منصبی و آغالاریدہ جنازہیہ تشریف
گتیرمشدیلمر. (کنجہلیلمر، اللہ صبر خجیل ویرسون)

تبریزدن مکتوب

ملا عمو، بزیم راستا کوچسی سیزک تفلینسک موردار «غالا
وینسکی» سینہ بفرمہز. تبریزدہ نہ قدر بویوک آدمیر، آدلی مرثیہ
خوانلار وارسہ، هامیسی بوردادر. مثلا، مشهور حاجی ملا جعفر
عرب خاندا بوردادر کہ بو جنابک تکبہ سیندہ ملکر ہمیشہ چراغ
یاندریرلر. چونکہ حمد اولسون، بوردا ہیج بر گنجہ «صیغہ»
تویی اسکیک دگل.

احمق روس اویونچیلری جماعتی ییغماق ایچون مین جور
فند چیخارسالار، یوز جور گولونج شکله گیرسہلردہ، گینہ بزیم
«معین الاسلام» ک سول آیاغی نک دیرناغی دہ اولا بیلمزلر.

باخ گورہ کیمک خاطرینہ گلردی کہ آرواتلاری ییغماق
ایچون مسجده خوروز دوگوشدورمک لازم در. حالبو کہ معین
الاسلام مسجده بش اون دقیقہ خوروز دوگوشدورمک نہ قدر
آروات یغوب وعظندن فیض یاب ایلهدی.

تأسف

آ ملا عمو، بزیم ایروان قاضی سنک اوستنه یازیرسکز، اما
خبرگز یوخدر کہ نجه آدمدر. گورگز بزیم قاضی نک یخشیلقنی
کہ بر قاراداویک باشی آغریبان کی، پرستاوک اینگی دوغان
کبی و یا بر کشیشک خوروزی قونشو خوروزی ایله ساواشان
کبی مسلمانلرک مکتبده اوخویان اوشاقلرینی مسجده ییغوب، دعا
ایندیرمکن، گوزلرینی گوگہ طرف سوزدوروب آمین دیدیرتمکن
چوقلرینی شاش ایلهدی. چونکہ شاشد. بری ایکی گوردیگنندن
بوده بر قازانج و یخشیلقدر. ایمدی، گور کہ غوبرنات بونک
بو یخشیلقرینی نظره آلمیوب بر مقش روس گوندروب کہ
موقوفات آدینہ ویریلمش کندلردن، دکان لردن گلن پوللارک هامیسی نی
تقدیش ایتسون. ایگرمی گوندر محکمہده بر چیغیر، باغیر ایدیکه،
گل گورہسن! آخردہ، معلوم اولدی کہ قویروقلو سیچانلرک ۳۷
مین منانی، قویروقسیزلار ییمش، قوتارمش. کافر مقش قاضی دان
اولہ سوزلر سوروشوردی کہ، بوز اوستہ چیقمش دانا کبی
گوزلرینی دوگوب قالوردی. ایمدی، بونک قاضی لقی جهنم. من
قورخورام بونی سیمناریہ دندہ کنار ایتسونلردہ یازیق سیمناریہ
اوشاقلری قاضی نک گوزل لیکسیالریندن و خیرلی درسلیریندن
محروم اولسونلر.

«مرید»

ناخوش جماعتک طیبیلری یرنده اولان علماسی دہ گریک ناخوش
اولسون. بوخصوص دہ علمادہ تقصیر ہیج یوخدر ویا کہ چوخ آزدر.
اما، بو ملدی کیم زهرلیوب ناخوش ایلمش و ایلدیر، هلہ
اوراسینی سیزہ آچامام.

هہ، برده، قرخ یاشیندان یوخاردا کیلر، جوانلار ایله بر
عقیدہ و بر مسلکده اولا بیلمیرلر. آراداکی «باش» تفاوتی ایشہ
مانع اولور. (یعنی دیمک ایستیور کہ اوخومش بر جوان ایله
عوام بر جوان بر عقیدہ و بر مسلکده اولوب بر برلرینی برک ایستیورلر)
اگر، تازہلر اوخوماق طرفدار ایسہلر اوز دائرہ لریندہ ایش
گورسونلر. اما، علما آدلایلرک دوقسان دوققوزی دہ اوز گوجلری
قارا دستہ لریلہ ایستہ دیکر کیدی ایش گورہ جکرمش - وارسون
گورسونلر، سیزہ نہ؟

«دمدہه کی»

تلفراف خبرلری.

باکو - نجات اداره سی دوقتور نریمان بگک «نادر شاه»
آدلی اثرینی تیاتردہ اوینادوب، گلن مداخلک یاریسینی، اثرک صا.
جنبہ گوندرمک ایستیور.

بخارا - مفتیلردن ایشان اعام و عبدالرزاق جنابلری اصول
جدیدہ نک حرام اولماغینہ فتوا ویردکارندن اوتری «ایوان» حضرت
لرندن تبریک نامه آلدیلار.

پکین - عثمانلی سفیری بورا مسلمانلرینک احوالینی یلمک
قصدیلہ مانجوریا طرفنہ سیاحتہ چیخدی.

اورنبورخ - حسن عطا قاضی لطقلمندہ بیوردیلار کہ دنیادہ
یاشاماق ایچون آنجاق «آخرت» علملرینی اوگرنمک لازم.

موسقووا - حاجی ترخانلی کریم ملا بورا زاوودلارینہ
ایکی مین بش یوز «تکفیر» مہری سپارش ویردی.

شماخی - بز شماخی جماعتی اسپانیا مجاہدی مشهور
«فہرہ» ک آسیلماغینہ حق سیز بیلوب پروتست ایلدیریک.

نخجوان - «چاکر» ک قومانداسی آلتندہ، بش یوز بورا
مجاہدی رحیم خانہ کومگہ گیتدی.

گنجہ

بورانک «جمعیت خیریه سی» دنیایہ گلندن بویانہ، یعنی اوج
ایلدیر، باش و بین ساووقللی و قانسزلق آزارینہ دوتولمشدی.
دیمک اولار کہ ساغلی ایله اولومندہ بر تفاوت یوخدی. آخردہ،
اوزون آجلہ تاب گتیرہ بیلمیوب، دونن، اللہک رحمتنہ گیتدی.
مرحومک جنازہ سنندہ، شہرک برچوق مسلمان آدواتلاری، حکیملری،
ضیالی معلملری، ملت پرور قوللقچیلری، معلوماتلی روحانیلری،
فدا کار یازیچی لری و پوللی، حمیتلی حاجی لاری حاضر ایدی.

غروزی

قومیق، اینقوش، قباردای و چهچن طائفه لرینک اک معتبر و باشلی «عرفا» و علماسی ۱۴ سینتیا برده مسجدده یغیشوب دعا ایله میشلردی که «الله تعالی بد افکارلارک (سوسیالیستلر اولاجاق) هامیسنی جهنم اودونه قسمت ایله سون». دعا نامه نك بر یوزونی «نووییه وره میا» یه گوندرمشلردی. ایمدی، حمد اولسون، بونلارک دعالاری برکتندن دخی هیچ بر بد افکار قالمادی.

عرفا و علمامزک همتیله آچیلان تازه مسلمان مکتبلری اوشاقلار ایله دولودر. معلملری عثمانلی دن گتوردوبلر. یاخیندا قرائتخانه ده آچیلاجاق.

غروزی قاضی سی و علماسی تازه اصولده روحانی مدرسه سی آچماق ایچونده حکومته عریضه ویردیلر.

یاشاسون غروزی عرفا و علماسی!

آمانتایف

سیاحت

رمض المبارکده اردوباده گیتیمشیدیم که اوروجیلفی او مقدس شهرده کیچیریم. لاکن، گوردوم او مبارک یرده، «غالوا» تعیین ایتمک اوسته. بر قانلی هنگامه، بر وور چاتلا سین وار که اوردا نه اینکه عبادت، الله بیله یاده دوشمیردی.

اوردا دگل من، شیطان بیله قالا بیلمزدی.

بودر که بر باش قاچوب گلدیم «قاریا گین». بوردا مسلمان لارک باش بیلملرینی سوروشدوم. دیدیلر: نشر معارفک صدری جناب سلیم بک رستم بگوفدن آرتیق بویوک باشمز یوخدر.

دوغروسو، من، اللهم بو وحشی دوزلرنده، نشر معارف سوزونی ایشیدنجه، فرحمن قولتوقلاریم باشلاری شیشمگه، نجه که جاردہ قاضی حاجی مراد افندی نك مسیونر «قوسیردزه» یه محبتی و گوگچای ده بکک ایمانی شیشوب.

سووینجیم دن، دخی یولده دورا بیلمیوب، دوز، رستم بگوف گیله گیتدیم، که قوللوغنه مشرف اولام. قاپونی ووردوم. بیکه پاپاخلی، هیبت یوزلی، قارا گوزلی برنفر قاپونی آچدی. ایچری زاله گیردیم. گوردوم، اوتوز، قرخه قدر بک جمع اولوب شورا ایدیلر. حتی ایشلرینه او درجه مشغول ایدیلر که منم گلدیگمه اصلا ملتفت اولمادیلار. من ده، بر قیراخدا اوتوروب، گوزله دیدیم که آغالار مشغولیتلرینی قورتارسونلار. گوردوم، ایش اوزون چکیر، داریخماق ایچون نوکر ایله، یاواشجاجق صحبته باشلادیم:

من - نه جور، قاریا گین ده «بک» چوق وارمی؟

نوکر - ماشالله، بوردان چوخ، هاردا وار؟ شکر اللهه:

گوگده ایلدیز، بوردا بک!

من - گورونور، هر آخشام، بگلر بوردا یغیشوب «مذاکره» ایدیلر؟

نوکر - نیه؟: «مزه» ده ییلر، «کره» ده، حمد اولسون هامیسی بول!

من - (نوکرک بو گونه سوزلریندن شکله نوب) مگر، آغاک نشر معارفک «صدری» و بیه سی دگلمی؟

نوکر - خیر، خیر! منم آغام سنک دیدیگک «صدری» دن هیچ یمز. بز همیشه «سالیان صدری» سی یه ریک.

گوردوم که نوکرک حالتی حال دگل، سوز آنلاتا بیلمیرم، و بگلرده بک مشغولدرلر. آنلادیم که بوراسی جناب صدرک ابوی دگل؛ من یانلیش گلمیشم. سکوتجه دوروب، دیشاری چیخدیم، و باشلادیم یول ایله گیتمگه. بر آز سورا، ساغ طرفده، بر ایوک قاپوسی اوستنده ایری خطله «اکبرییه مکتبی» یازیلی گوردوم. «نشر معارف» سوزندن سورا، «اکبرییه مکتبی» نی گورونجه شادلغیم دخیده آرتدی. اوز اوزومه دیدیم: په، په، په! غیرت، حمیت، همت، سعی، فدا کارلق، ترقی... هامیسی بورایه یغیشوب! مگر، بگلرک چوخلقی بوش و خیرسینز دگلمش! بونلارک همیله، بو وحشی سنانک هر یرنده، ماشالله، کومه کومه نشر معارفلر، اکبریهر، مجلسلر وجوده گلوب.

بورا بگلرینک بو گونه حسابسینز فداکارلقلرینی فکر ایدوب سووینه سووینه مکتبک قاپوسینه واردیم. ایچری دن، اورتا یاشلی، سازی پالتارلی، غمه یوزلی بر کیشی چیخدی. بو کیشی دن سوروشدوم:

- ایچری کیرمک اولارمی؟

کیشی - کیمی ایستیرسن؟

من - مکتبی و تازه اصول معلمی گورمک ایستیرم.

کیشی - معلم، زاد یوخدر. بش اون اوشاق وار، بزیم ملا اوخودور.

من - یاخشی، معلم هارا گیدوب؟

کیشی - (گولهرک) هله، گلمیوب که گیتمگی ده اولسون!

ایکی ایلدر که گوزلوروک.

من - آ کیشی، بو، اینانیلاسی سوز دگل، ظرافتی براخ!

کیشی - حضرت عباس حقی، ظرافت دگل: ایکی ایلدر،

بگلرمز ایستیرلر که تازه اصول معلمی گتورسونلر، و هر گونه

نشر مخالف می، قیسیر معارف می در، ندر - اونک بویوگنک ایوینه

یغیشوب دانیشیرلار. اما، او یازیخلاردا نه ایله سونلر که هله الله

قسمت ایله میوب.

دوغروسو، من، بو کیشی دنده بر شئی قانمیوب، ظهرا ب

بگوف گیله دوغرو گیدیردیم که ایشک اصلنی خبر آلام. یولدا،

یوچتالیونه راست گلدیم، سوروشدوم که مشهدی موزالان بک

آدینه بر زاد یوخمی؟ دیدی: وار. کاغذی آلدیم، آچدیم که

قارا باغدان، دوستوم كابلا غلامعلی بك یازیر:

قبله گاهای اعزى

اولا، عمدۀ مطلب سیزك سلامت اولماغا كزدر. ثانیاً، تیز اوزوگی یقیر قاراباغه كه یاخیندا، مسلمان محله سنده، بزیم ملانك ایوینك قباغنده، قاراباغ مسلمانلاری ایچون تیکیلن بویوك فاحشه خانه نك رسم كشادی اولاجا قدر. البته كه تیز گله سن.

(گینه وار.)

«مشهدی موزالان بك.»

پروچت قوتوسی.

قاخده، یوغون بورونه - كاغذیکز چوخ عفونتللی اولدیغندن، ماشا ایله دوتوب، توللادیخ سبتیه.

ایروانده، سؤالچییه - یازیرسکز كه مسلمانلار ها وقت یاپونیا لیرم چاچاق؟ جوابمز: ها وقت كه ستوده نترلرمز اوز آنا دیلیرینی یاپون ستوده نترلری کیلی اوگره نرلر.

گوگچای ده، بدبخته - باش اوسته، موزالان بگه یازاریخ، وقتی اولاندا، قاراباغدان اورایه گلسون.

باکوده، معلمه - سوروشورسکز كه ها وقت نشر معارف دارالمعلمینی، گینه آچیلجاجق؟ جوابمز: ها وقت كه نشر معارف عضولرینك کیفلری ایستر.

آخالسیخده، حیرانه - حمد لله كه گلدی كاغذیکز.

باکوده، بر فقیره - شعرلرک چوخ خامدر، قباقچه بر آز سوادگی آرتیر، سورا، شعره هوس ایله، گوزله مه.

گنجده، ملازورییه - گوزله.

جدی

اداره یه مکتوب

ملانصرالدینك ۳۹ نجی نوهره سنده بر نامعلوم شخصك خبری ایله یازیلوب كه «ایلی سو قریه سنده نور محمد افندی آدینده بر شریعت مدار هانسی جماعتك جمعه امامی یوق ایسه» او ساعت معلوم آیدیر كه «جماعت آرام اولك» او مسجدك اماملقنده مننده پایم وار.

بنده ایلی سولو اولدیقمندن احوالاتی یاخشیجه بیلیرم و اونك ایچون جرئت آیدیرم سزه خبر ویرم كه نور محمد افندی حقنده یوخاریده یازیلمش سوزلر دوغرو دگل. نور محمد افندی آرامزده یاخشی عالمدر. بر ایکی ایل بوندان قباق اونی زاکاتالا او قروغنده «کپنكچی» کندینه مدرسلگه آپارمشدیلر و ایلی سو قالمشدی امامسز، وعظ آیدن درس ویرن یوق آیدی. بو سنه ایسه ایلی سو جماعتی نور محمد افندییه ایکی یوز مناته قدر اجرت تعیین آیدوب اوندان توقع آیتدیكه اوز کندنده قالوب اوز

جماعتنه واعظلق، مدرسلك و اماملق ایله سون و نورمحمد افندی اوز جماعتنك آز اجرتنه راضی اولوب کپنكچییه، قاخه ونخویه گیتمدی، نه قدر بورالردن توقع آیتدیلسده قبول آیتمدی، اوز فقیر جماعتندن آیریلما دی.

هارون ایلی سولی.

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده.

اداره دن

اداره مزه، هر بارده كاغذ یازانلاردن توقع اولونور كه كاغذلارینده آبونا نومرلرینی نشان ویرسونلر.

توقع

مسلمان قاققاز جمعیت خیریه سی عضولك حق لرینی ویرمیلر. دن توقع آیدیر كه ایلک آخری یاخینلاشماغه كوره حق لرینی كوندرسونلر. آدریس:

Тифлисъ, председат. Кавк. Мусульм. Благ. Общества, Г-нъ И. Векиловъ.

مدرسه کتابخانه سی

«اخوت اسلامیه» ایله مناسبتمز یوقدر.

کتابخانه مزده استانبولده مطبوع ابتدائی، رشدی، اعدادی و عالی هر دورلو مکتب کتابلری واردر. «طنین» غزته سی محرری حسین جاهد، مالیه ناطری محمد جاوید فیلسوف دوكتور رضاتفیق، مشهور کستان و خارستان صاحبی احمد حکمت، مکتب سلطانی مدیری شاعر شهیر نوفیق فکرت و مایین باش کاتبی مشهور حکایه نویس خالد ضیا، نامق کمال، معلم ناجی، عبدالحق حامد بکلر و دیگر بونلار کیلی ادبا و شعرانك ادبیاته، تاریخه علوم و فنونه دائر جمله اثرلری کتابخانه مزده موجوددر. تورکشناس تورکلر طرفندن نشر آیدیلمکدن اولان آیلق «تورک دیرنه کی» و تورک اقتصاد یونینك نشر آیتمکده اولدیقی «اقتصاد مجموعه سی» آیده بر نشر آیدیلن رسملی کتاب هفته ده بر چیقان مشهور «صراطه مستقیم» ژورنال لارینك جمله نومرولری وار.

فرانسز مورخ لریندن مشهور «سینوبوس» ك حسین جاهدك کیمی مقتدر و مشهور محررلر و سیاستلر طرفندن ترجمه آیدیلمش «تاریخ عمومیه سی» وار.

قاموس الاعلام، قاموس ترکی، قاموس عثمانی، لغت ناجی، اختری کبیر کیمی دورلو دورلو لغتلر وار. حریتدن سوکره نشر آیدیلمش جمله رومانلر، تیاترو او یونلری حکایه لر وار. هپسی استانبول فیئاتی ایله ساتیلور. باغچه سرای باسمه سی کلام قدیملر وار. ماینین و بورنین ایله سایلرینك اثرلریندن ترجمه آیدیلمش علمی نظری مفصل «علم حسابك برنجی جلدی طبعندن چیقدی بو کتاب قواعد حسابیه ایله ۲۰۰ بو بوقدر مسئله بی حاویدر. فیئاتی ۱ روبله ۲ قیکدر. حساب مسئله لری ۳۵ یومیه دفتر ۲۵ قیکدر ساتیلور. کتابخانه مزده قاققاسیه ده نشر آیدیلمش تورکجه هر دورلو مکتب و ادبیات کتابلری موجوددر. نالوز طریقله هر طرفه گوندریلور هر دورلو لوازمات تملیمیه دخی ساتیلور. روسجه آدریس

г. Елисоветполь, Гамидъ-Беку Усуббекову.

Докторъ П. АРДАЗІАНИ.

دوقтор پ. آردازیانی

تازیلوب ناخوشلارک قبول اولونماسینی ایکمچی تو. مانوف کوچنك نمره ۲۷ ر آچالسقی میدان نمره ۱۳. صبح ساعت ۹-۱۲ یاریمه دک، آخشام ساعت ۵-۷ دک.

محکم ظریف

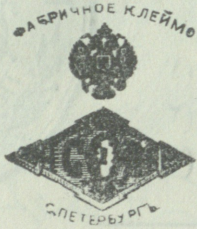

پتر بورغده میخانیدجیستی شرکتک

چوخ اعلا و محکم
آیاخ قابلاری

رائتاووی، تیکیلیمیش و وینت لی، هر فاسونده،
هر بر بویوک ماغازده ساتیلر.

اصل مال لارک اوستنده بيله نشان

روس -- آمیریکا ریزین مانوفاقتوراسی نك شرکتی

فیرماسی « تره اوغولنیق »
(اوج گوشه لی)

подъ фирмой
"ТРЕУГОЛЬНИКЪ"

نفت و سپیرت ایله یانان الك اعلا لامپا و فنار لار

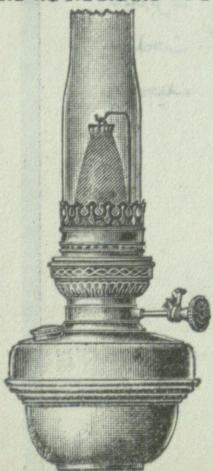
لامپا ماشینی شوشه و توری ایله ۲ منات
۷۵ قیکدن. لامپا لار ۳ منات ۲۵ قیکدن.

تقلیدسه وارانسوف پامپاتینکنک یاننده

غ. یو. قولیدژانووک مغازینینده

بوراده، تمیزلنمش ۹۲ درجه لی سپیرتده،

ساتیلر، لامپا و ماشین پچلرندن اوتری.

مویر آستیتین

لئوپولد استولتیند و شرکاسی نك

درمان کارخانه سندن.

وقت سز ضعیفک و «نیرو» آزارلاری ایچون
اعلا معالجه در.

چوخ حکیم لر طرفندن امتحان اولونوب همیشه
ایشلنن و آزارلی لار ایچنده آرتق شهرت تاپان درمان در.
هر یرده ساتیلر. قیمتی آنجاق ایکی منات در.

آدریس: اصل آمباری: موسقواده، نیکولسقایه گوجهده نمره ۱۰.
Москва, Никольская, 10. Леопольд Столтиндъ и К-о.
شعبه سی، بیرلینده 0. 27 Schicklerstrasse №6. Берлинъ.

Первоклассная гостинница - К А В К А З Ъ -
въ Тифлисъ.

تقلیدسه قافقاز مهمانخانه سنده تمیزک ساکتک و
راحتک آرتق درجهده ۵۰ اوتاق وار و قیمتلری بیر
مناتدن باشلانور. ادبلی و زیرک قوللو قچیلار.

ایکی جور خوراک ۶۰ قیک ۱ ریومقا عراق و
برباقال شراب ایله. اوج جور خوراک ۷۵ قیک بر ریومقا
عراق بر باقال شراب و بر فنجان قهوه ایله. دورت جور
خوراک ۱ منات بر ریومقا عراق یاریم شیشه شراب و
بر فنجان قهوه ایله. بش جور خوراک ۱ منات ۵۰ قیک
بر ریومقا عراق یاریم شیشه شراب و بر فنجان قهوه.
مهمان خانه صاحب لری: قورچیلانا و سیخارولیدزه.

بادکوبهده مهمانخانه اسلامیة

Гостинница „Исламія“ въ гор. Баку.

نمره لریک قیمتی ۱ مناتدن بش مناته قدردر. آتشیز
خانهمزده هر جور آسیا و یورویا خورک لری موجوددر،
استراحتنی سون مشتریلردن مهمانخانه میز بر دفعه گلوب
گورمه لری رجا اولنور. پاسپورت سز مسافر لر زحمت
چکمه سونلر، چونکه دیوان حکمه گوره قبول
اولونمیاجاقلار. آدریسمز: غوبرنسکی کوجهده لالایوفک
ایوبنده مهمانخانه اسلامیة.

صاحب مهمانخانه اسماعیل محمود زاده.

Баку, Губернская ул. номера „Исламія“, телеф. № 1251

بوندان اوجوز اولمیوبندر!

۷ منات ۲۵ قیکه ایکی قیش یا ایندکه پایز فصلی
لباسندن اوتری پارچه: کیشی و عورت ایچون، پوچتا
خرچی فابریقاسنک عهده سنده. (سیبریایه ۸۵ قیک علاوه
اولنور) ماللار بگنلمدیگی صورتده فابریقا پوللارینی قایتا
ریر، کیشی لباسندن اوتری ۳ آرشین برچرک محکم «انگلینز
تریقوسی» چوخ گوزل و مودنی، که اینی ایکی آرشین در
و ۸ آرشینده «ماریانا» تریقوسی عورت لباسندن اوتری.
نالوز ایله ایستدیکنده ۱۶ قیک علاوه اولنور.

فابریقایه یازیلان سپارش کاغذ لری روسجه یازیلما لیدر
Фабрика М. А. Бабушкина, Лодзь М. Н.

МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ

КОНТОРА и РЕДАКЦІЯ
журнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлисъ.
Давидовская ул. д. № 24.

ЕЖЕНЕДѢЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САТИРИЧЕСКІЙ и ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

ЦѢНА на ГОДЪ:
Съ доставкой 5 руб.
За границу 6 руб.
ЦѢНА за ОБЪЯВЛЕНІЯ:
За мѣсто занимаемое строкою
печатя впереди текста 10 коп.
позади „ „ 7 коп.

Постыпникъ Двора Его Императорскаго Величества.

بر مناته تك مهلت ايله ويريلور
ال ماشينلاري - ۲۵ ماتلقن باشلامش
روسيهده محض اوز ماغازالارمزده ساتيلير.
تفليسده اوج مخصوصي شعبه وار:
(۱) غلاوينسقى كوچده، ميريمانوفك ايونده، سردار عمارتي نك قباغنده.
(۲) واقزال كوچده، اينفنجيانسك ايونده.
(۳) اولابارده، قاخيتينسقى كوچده، حسن جلالوفك ايونده.
ساخته لرندن احتياط ايدك.
حکومت طرفندن تصديق اولنمش ماغازين لوحه سي.

Постыпникъ Кавк. Офицера. Эк. Общества.

فابريقه علامتي.

Акционерное Общество
«ГРАММОФОНЪ»
Тифлисское Стдѣленіе
Головинскій проспектъ № 9.

граммафон
تفليس، غلاوينسقى كوچده نومر ۹
بوراده گوسته ريلن فابريقا نشانه سنه لازم در دقت ايله مك.
دانشان ماشينلارك هيچ بر فابريقاسي نك اختياري يوخدر اوز ماشينلا.
رينه غرامافون آدى قويسون، اوندان اوترى كه غرامافون محض بريم
پاتنتلى ماشينلاريمزدن عبارتدر.
گرامافون ابو ايچون اك گوزل بر مشغوليتدر.
گرامافون اوخويور، چالبر، گولور و غيره.
گرامافون واسطه سي ايله ايوده سازنده و اويناماق مجلسي قورماق اولور.
گرامافون دنياده اولمجي دانشان ماشينادر، وهيشه اولمجي اولاجاق.
بريم ماشينلارك تعريفى : ميخانيزمى ساده، محكم، چوخ ياشيان، ظاهرى
گوزل و هاميدان واجب - طبيعي سسلرى اوز حالتنده چخاردير.

ديقابرئ برندن ايكي طرفلى پلاستينقلار باشلانوب ساتيلمغا: خردالارى ۷۵ قپك، «غرانده» آدلى لارى بر منات ۵۰ قپك هر برى.
مصلحت گوروريك آشاغده آد ويريلن چالقوچى و سازنده لرك چالوب اوخوماقلارينه هيچ اولماسه امتحان ايچون قولاق آسسونلار:
مجيد، سيد، باقرات، محمد خليلوف، محمد قلى شيشه لى، مشهدى غفار ايرانلى، هلال، خانم لاردان: واروارا و آنا.
ايسقريپقاجى لار: آرشاق و امير خان، تارزن اونيس (كامانچه) سيدى ميرزا قلى.
دودوچكى لر: ميرزا على مير صادقوف.
زورناچى لار: باقرات و آويتيق و غيرلرى و غيرلرى.

!!! قاتالوقلار و سياهى لار پول سزدرلار !!!
!!! ساخته لرندن احتياطلى اولكز !!!

آتا - آتاگه، بر وور، کورمه، منیم قوجاق بالام! وور، سنک گئی ییهم، وور
 Отець: сынъ, бей-ка маму а я люблюсь!..

آتا - آى دوموز اوغلى، كوزدى گوزون، ايسگنى سيندیردين؟
 Мать: ах ты с. . сын! слѣнь, что-ли, что разбилъ стаканъ!..

Роммер.

شیخ اعلم - په ... اولان، هیچ زاد فامادی! ...
 Шейхъ-аламъ. вай! ... ничего не осталось! ...

هاتف - ایمدی، یاشا: کہنه اصولک و مسلمان مالکله!

Живите! живи со своиъ стариъ методоъ и мусульманскими произведеніями!

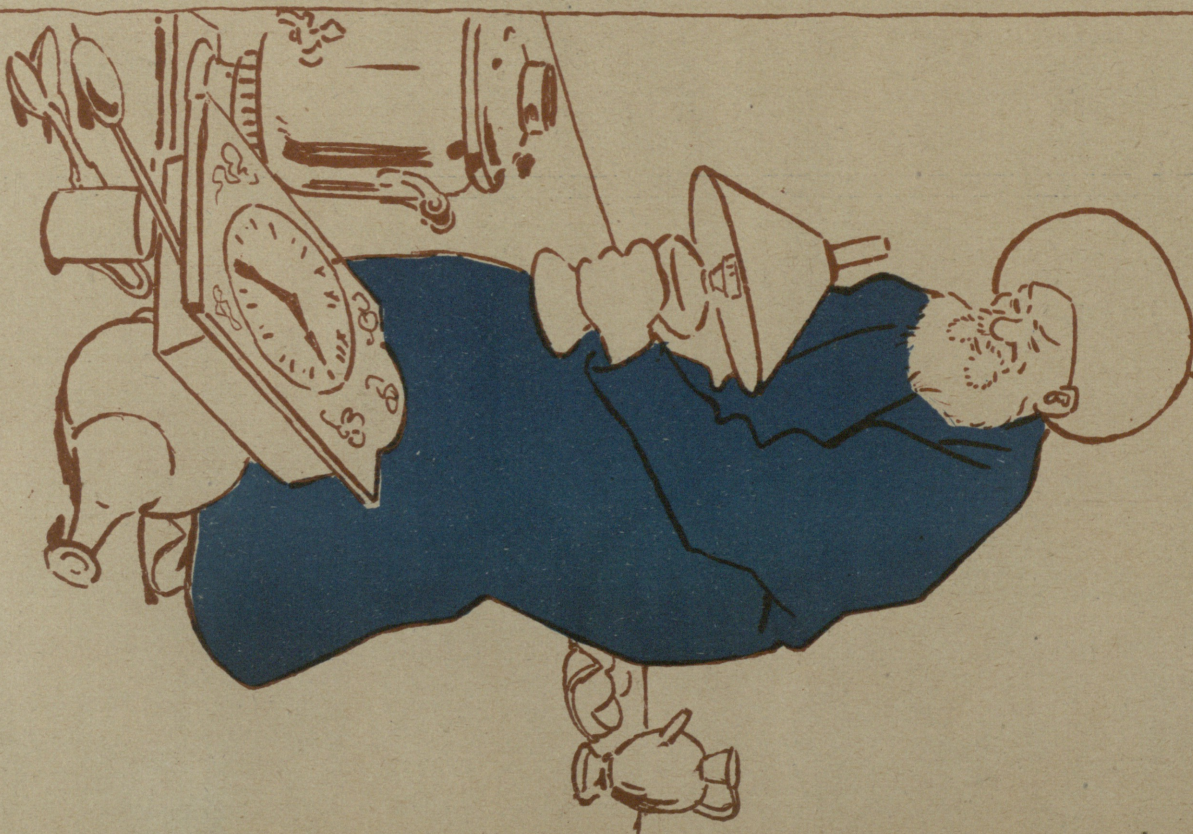
3

2

شیخ اعلم - قویمیا جاغام، اوستومدهده بر کاوور مالی قالا: هامیسنی آتا جاغام، محض مسلمان مالیه یاشایا جاغام.
 Шейхъ-аламъ. и на себѣ не оставлю гяуронких матерій, буду жить исключительно мусульманскими произвед.

(بخاری شریفده)

شیخ اعلم - قویمیا جاغام، نه اصول جدیده، کقبیری آجیلا، ونده مم او تاغیمده اصول جدیده و کاوور مالری اولای!
 Шейхъ-аламъ. не допущу открывать новометодныя училища и держать у себя произведенія гяуровъ